

---

## Nyhedsbrev nr. 3, december 2011

---

Med årets sidste nyhedsbrev ønsker vi alle en *rigtig glædelig jul og et godt nytår!*  
Stor tak til forældre og behandlere for tillid, engagement og indsats i årets løb!

### Solstrålen

”Det er ved at være godt 2 år siden, vi var til samtale vedrørende vores søn Bertram, som nu er blevet 8 år. Siden samtalen hos jer er det bare gået så godt for Bertram. Han er en rigtig dejlig dreng, der i dag fungerer fuldstændig på lige fod med sine jævnaldrende – inden for nogle områder er han endda foran! Hans motoriske vanskeligheder er væk og han er blevet en helt dygtig lille håndboldspiller. I skolen fungerer han rigtig godt, selvom skolen er organiseret uden fast struktur, med aldersdifferentierede hold i dansk og matematik. Det betyder at han skal forholde sig til 4 forskellige sammensætninger af børn og undervisning i forskellige lokaler i løbet af ugen, men det klarer han uden problemer. Han husker endda næsten altid at få sit gymnastiktøj med hjem ☺

Bertram er en meget omsorgsfuld og humoristisk dreng, og han er blevet en meget populær legekammerat blandt sine jævnaldrende. Han forsvinder ikke ind i sig selv, som han gjorde tidligere og han kan klare sanseindtryk i samme grad som jævnaldrende. Bertram er meget musikalsk og en stor fan af den amerikanske gruppe Red Hot Chili Peppers. Derfor gav vi ham en billet til den koncert de spillede i Herning i oktober. Det var hans første rigtige rockkoncert, og vi var lidt spændte på hvordan han ville tage de voldsomme sanseindtryk, der er til sådan en koncert, men det gik simpelthen så godt og han stor-nød det (og vi nød at se på ham mens hans spille luftguitar og lufttrommer til alle numrene. Jeg har vedhæftet et billede af en spændt Bertram, inden koncerten går i gang). Kort sagt vil vi bare endnu en gang sige tak. I var med til at vi fik Bertram på rette spor, så han i dag fungerer så godt, som han gør”.

---

### Pilotprojekt afsluttet med succes

Vi har nu afsluttet vores pilotprojekt på Lindevangskolen på Frederiksberg. Gruppen omfattede 2 specialklasser med i alt 13 elever. De to klasser, der svarer til 1., 2. og 3. klassestrin, har i forvejen et tæt samarbejde i hverdagen. Også elevernes SFO var involveret i projektet.

Vi ville med projektet synliggøre, hvordan børn med særlige behov kan få det meget bedre og klare sig bedre i skolen, når de modtager en tværfaglig indsats med udgangspunkt i årsagerne til de særlige behov og en høj grad af rummelighed, accept og imødekommelse af behov.

Mange af børnene havde ADHD-diagnoser, enkelte havde andre diagnoser.

Indsatsen indebar udredende/vejledende forældresamtaler med samtlige forældre, læreres og SFO-pædagogers vurdering af børnenes tilstand og behov, samtaler med børnene, individuel kombineret test af grundmotorik og syn, drømmetema i klasserne samt tværfaglig supervision i projektgruppen. Ved projektafslutningen blev børnene testet/vurderet, og resultaterne blev sammenlignet med de test/vurderinger, der var foretaget ved projektets start.

Resultaterne har været over al forventning. Som eksempler kan det kort nævnes, at de sanse-motoriske testresultater viste signifikant forbedring på alle områder. Ustabil kinæstesisans (muskel-ledsans) sås hos alle 12 børn ved projektets start og hos 5 børn ved afslutningen.



Krydsbevægelser var uintegreret hos 10 børn ved start, hos 3 børn ved slut. Der var urytmisk kravl hos alle 12 børn ved start og hos 2 børn ved slut. Besværet løb sås hos 11 børn ved start og hos 2 børn ved slut. Overreagerende taktilsans (følesans) sås hos 8 børn ved start og hos 2 børn ved slut. Over- eller underreagerende vestibulærsans (balance) sås hos alle 12 børn ved start og hos 2 børn ved slut.

På det kognitive område var der ligeledes signifikante forbedringer, hvilket var helt forventeligt, idet sansemotorikken jo er grundlag for den kognitive udvikling.

Udtalt svækket opmærksomhed fandtes hos 8 børn ved projektstart og hos 3 børn ved projektafslutning. Markant svækket koncentration fandtes hos 8 børn ved projektstart og hos 2 børn ved projektafslutning. Indlæringsvevnen var væsentligt svækket hos 5 børn ved start og hos 1 barn ved slut.

På det følelsesmæssige område sås en udtalt lav stresstærskel hos 8 børn ved projektstart og hos 0 børn ved projektafslutning. Her var den sænket til middel og for et enkelt barns vedkommende til høj. Hyppige ritualer udførtes af 4 børn ved start og af 0 børn ved slut. Meget ringe evne for venskabsknytning sås hos 4 børn ved start og hos 0 børn ved slut.

Det var meget tydeligt, at de børn, hvis forældre påtog sig et ansvar og fik sansestimuleret dagligt, oplevede de største positive forandringer. Tydeligt var det også, at den daglige sansestimulering medførte tæt samvær og nærvær, som havde mindst lige så stor betydning for barnets bedre trivsel og udvikling.

Hele projektet blev filmet af et professionelt og meget anerkendt filmhold, og forløbet bliver i slutningen af 2012 vist som en dokumentarfilm på TV2, lige som det lægges på internettet og på DVD.

I det seneste nummer af Dansk Præmatur Forenings medlemsblad Livsbladet er der en længere beskrivelse af projektet.

---

### **Pæn pressedækning i år**

Vi har haft en del pressedækning det seneste halve år; Interview i radioens P1, Den Sociale Udfordring, med Jonna Jepsen og specialklasselærer Kristian Thorup omhandlende pilotprojektet. En forsidesideartikel i Weekendavisen. En artikelserie om ADHD Jyllands-Posten, hvor Jonna Jepsen var interviewet om præmaturitet som en af årsagerne til stigningen i ADHD-diagnosticeringer. En artikel i måneds-magasinet Psykologi med interview med en af vores klienter samt spædbarnsterapeut Karoline Lindberg. En artikel i månedsmagasinet "Mor", som udkom den 13.12. En artikel om pilotprojektet i det netop udkomne nummer af Livsbladet.

---

### **Arbejdshukommelsen – Lærere kan lære af ny forskning**

På [www.folkeskolen.dk](http://www.folkeskolen.dk) har Kjeld Fredens skrevet en meget interessant artikel om arbejdshukommelsen. Han beskriver bl.a., hvordan man kan træne arbejdshukommelsen via skak, musik, tid til refleksion, mere søvn samt obs på, hvordan den enkelte elev husker nyt stof. Hertil kan man føje sansemotorisk træning, kreativ følelsesbearbejdning samt sund kost med supplement af essentielle fedtsyrer (red.).

<http://www.folkeskolen.dk/504917/laerere-kan-laere-af-ny-hjerneforskning>

---

### **Ny bog: Er man stadig for tidligt født – selvom man er voksen?**

Af Kasper Zeij, Forlaget UIF A 2011

En meget personlig beretning og subjektive refleksioner af en præmatur voksen.

<http://www.praematurshoppen.dk/shop/litteratur?vmcchk=1>



## Refleksioner over vores daglige praksis

### Infantil autisme eller følelsesmæssigt forsvar?

For tidligt fødte børn og andre med svære fødsler og efterfødselsforløb kan udvikle en tilstand, der minder om infantil autisme. Men er det i stedet en reaktiv tilstand? Er det sensitiviteten og traumerne, der får barnet til at udvikle et forsvar, som kan forveksles med autistisk tilstand? Vi oplever jævnligt, at forældre beretter om autismediagnoser, hvor iagttagelserne ved test på børnepsykiatrisk afdeling konkluderer tilstande hos barnet, som hverken forældre, øvrige pårørende eller børnehave/skole/SFO kan genkende.

### Tendens til afstandtagen fra udredning og diagnoser

Flere og flere forældre henvender sig til os, fordi de ønsker et alternativ til psykiatrisk udredning og diagnoser. De ser deres barn som et helt menneske med stort udviklingspotentiale, som de gerne vil understøtte. De bliver lettede og optimistiske, når de får håndgribelige redskaber til det.

Og forståelsen af, at barnet gerne vil sidde stille, høre efter osv., men faktisk ikke er i stand til det, giver grundlag for et bedre familieliv med undgåelse af konflikter og mere overskud i hverdagen.

Vi glæder os meget over denne udvikling og de mange forældres vilje til og indsats for, at deres børn får et godt liv i positiv udvikling.

Mange julehilsner til jer alle,  
Anne Marie og Jonna  
[www.rafaelcenteret.dk](http://www.rafaelcenteret.dk)

